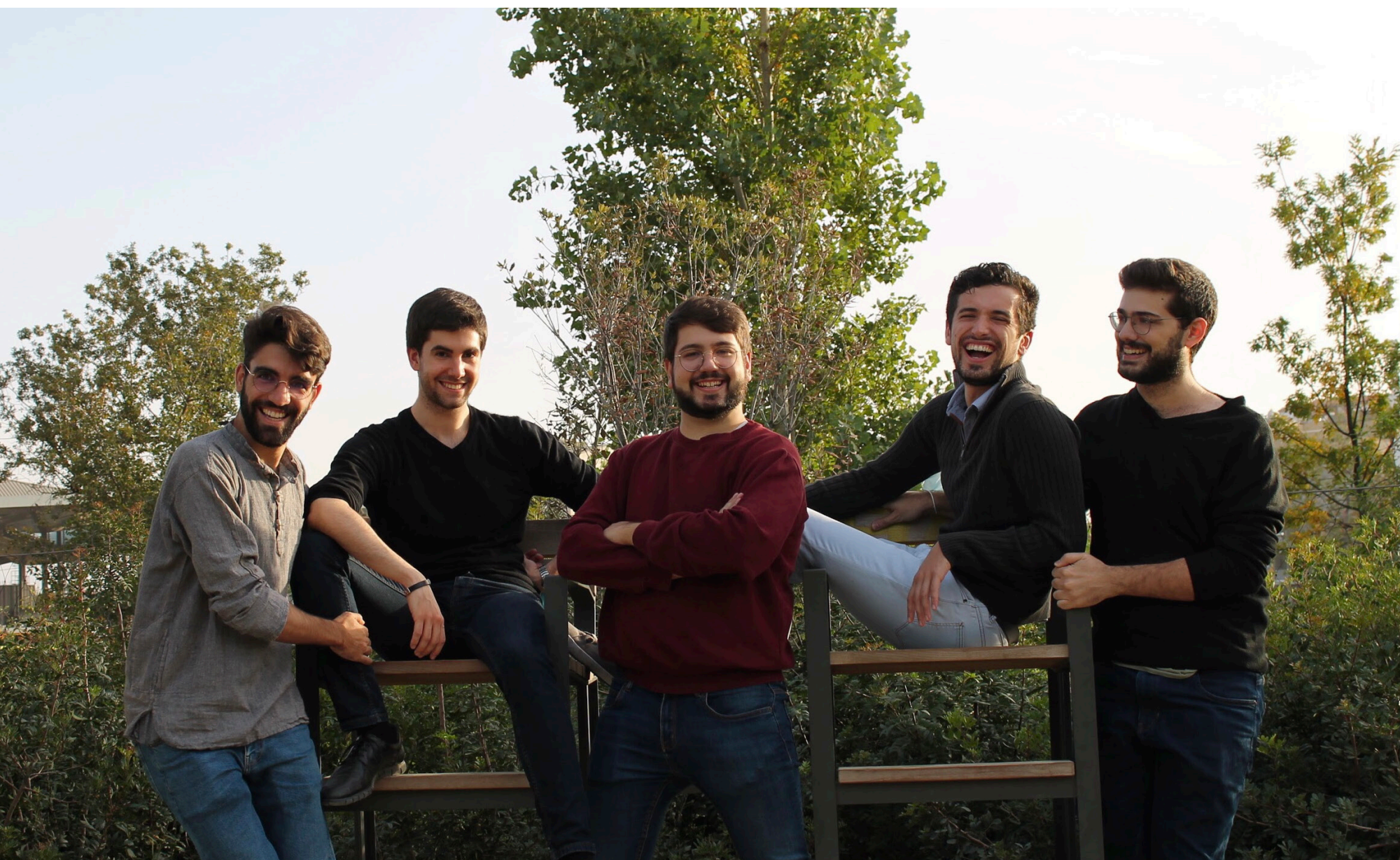

ESPURNES BARROQUES

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

LOREM IPSUM

Alma. De divino furore

Diumenge 6 de juny de 2021, 11.30h.

Santuari de Pinós (sala d'actes)
PINÓS (SOLSONÈS)

PROGRAMA

Furor poètic

Giovanni Gastoldi (1560-1609)

Il ballerino

Orlando di Lassus (1532-1594)

La cortesía

Alma cortese

Claudio Monteverdi (1567-1643)

Si come crescon

Cipriano de Rore (c.1515-1565)

Alma Susanna

Furor dels misteris

Cipriano de Rore

Alma real

Convien ch'ovunque sia

Furor profètic

Cipriano de Rore

O santo fior felice

Ancor che col partire

Luca Marenzio (1553-1599)

Amatemi ben mio

Furor amatori

Luca Marenzio

Dissi a l'amata

Tirsi mio, caro Tirsi

Duració aproximada: 60'

NOTES AL PROGRAMA

Plató sosté —tal com ja van anticipar Sòcrates o Pitàgores anteriorment, malgrat que no ens n'hagi quedat constància escrita— que l'ànima, abans de descendir i quedar presonera del nostre cos, s'està en un indret on es nodreix i s'alegra en la contemplació de la veritat. Segons detalla el filòsof en diàlegs com el *Fedó*, un cop ha caigut d'aquest estat de glòria per esdevenir presonera del cos, l'ànima anhela tornar al seu lloc d'origen per tal de poder gaudir de l'harmonia divina en què estava sumida quan contemplava la veritat del món de les idees.

Un cop presonera del cos, l'ànima no es resigna pas a quedar-s'hi. I és per això que s'esforça per retornar al seu estat primigeni, en una empresa que Plató anomena *furor diví*. Aquest furor diví travessa quatre estadis que l'humanista del *quattrocento* Marsilio Ficino defineix com a furor poètic, furor dels misteris, furor profètic i furor amatori. Tal com detalla Andrea Noel Paul parlant de Ficino: el furor poètic «implica la transcendència de l'ànima en la trobada d'una harmonia amb la divinitat. El segon furor és el furor “sacerdotal”, el qual, un cop harmonitzada l'ànima, la prepara per observar allò sagrat i místic i d'aquesta manera “les imatges revelades pel furor poètic prenen un significat més transcendent”. El tercer és el furor “profètic”, furor que es relaciona amb l'experiència mística per la qual l'home se sent part del tot; és, justament, sota els efectes d'aquest tipus de furor on el cant del poeta es transforma en profecia. Finalment, l'ànima accedeix al furor amatori, que està per sobre de l'essència i de tot.»

O, en paraules del mateix Ficino: «Aquests són els estadis pels quals descendeix la bogeria poètica: Júpiter pren Apol·lo. Apol·lo il·lumina les Muses. Les Muses es desperten i estimulen les ànimes delicades i insuperables dels poetes. Els poetes inspirats, inspiren al seu torn els intèrprets. I, finalment, els intèrprets commouen el públic.»

El recorregut invers al trajecte relatat per Ficino seria el del furor de l'ànima per retornar al seu origen. L'anhel d'elevació de l'ànima —incentivat pel cant de les Muses— es pot qualificar com un “intent de volar” que és allò que ens porta a indagar en els diferents sabers. És per això que se li atribueixen a l'ànima dues ales, amb les quals vola al sublim. Seguint amb aquesta idea, Ficino considera que el furor diví és la causa de tota producció poètica. I per això mateix, considera que és més important que qualsevol norma o tècnica que determini l'estètica de cada època, ja que s'entén com un numen del tot atemporal.

Aquest programa, amb música escrita a partir de textos de poetes com Francesco Petrarca, Giovanni Battista Guarini, Alfonso d'Avalos, Ludovico Ariosto o Jacopo Sannazaro, busca potenciar la concepció de la creació artística com a inspiració divina, donant així explicació a com l'art pot sobrepassar els límits d'allò humà.

Les diverses peces interpretades (totes elles compostes a cavall dels segles XVI i XVII) s'agruparan temàticament sota els quatre furors dels què parlava Ficino. En el primer bloc, podrem observar la progressiva simplificació que la densitat contrapuntística d'un Orlando di Lasso adquireix a les mans de Claudio Monteverdi amb poc menys de mig segle de diferència.

En el segon i tercer blocs, el protagonisme recaurà en diverses cançons de Cipriano de Rore, compositor que malgrat néixer als actuals Països Baixos, aviat es traslladà a Venècia per estudiar a l'escola fundada pel seu compatriota Adrian Willaert, on arribà a succeir-lo al capdavant de la capella de Sant Marc. Les composicions de Rore es contraposaran a les de Luca Marenzio, amb qui ens endinsarem en l'últim dels furors de la mà de diversos madrigals que són ja un preludi d'aquells amb els quals Claudio Monteverdi duria el gènere al paroxisme.

BIOGRAFIES

LOREM IPSUM

Diego P. Fuertes i Mikel Uskola, contratenors

Alberto Palacios i Alejandro López, tenors

Miguel Callejas, baríton

Lorem Ipsum neix el 2018 a l'Escola Superior de Música de Catalunya a Barcelona. Des del començament, la interpretació del repertori polifònic ha estat l'objectiu de l'agrupació així com el seu perfeccionament a partir d'una recerca contrastada de les fonts de l'època.

La plantilla està formada únicament de veus masculines. Això crea un so amb un empast molt característic que distingeix tímbricament al grup, a més de la seva joventut i trajectòria emergent.

Els seus membres pertanyen o han col·laborat amb importants formacions, com ara el Cor de l'Auditori, l'Orfeó Català, Los Afectos Diversos, Íliber ensemble, Coro Joven de Andalucía, El León de Oro o La Capella de Ministrers.

A més, s'han format amb grans especialistes en l'àmbit de la música antiga com ara Lluís Vilamajó, Lambert Climent, Marta Almajano, Marco Antonio García de Paz, René Jacobs, Andrea Marcon, Carlos Mena, Manfredo Kraemer, Robert Expert, Pedro Memelsdorf, Lluís Coll i Xavier Díaz-Latorre.

Col·laboradors i patrocinadors

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Amb l'ajut de:

Jordi Vilar Materials Bioconstructius · El Monegal · Espar Sala · Gestoria Mas · AGECEC
Ganiveteria Pallarès · Alapont SA · Tallers Ballús · Òptica Jané · Fruits Taribó · Joviat
Knauf · Tegecom · Porc de Palou · Comalats · Caves Maria Rigol Ordi · Underground
La Diferenta · Celler del Miracle · Celler Grau i Grau · Celler Can Serra dels Eixibis
Celler Collbaix – El Molí · Un Pam de Terra · Cerveses La Guineu · Cerveses La Pirata
Fundació Casa Dalmases · Pastisseria Camps · Pastisseria Sant Antoni · La Garbiana
Fleca de la Font · Cafès Gener – November Tea · Oli Migjorn · Formatgeria El Miracle
Xocolates Oro Vivo · Xocolates Aynousé · La Llorença · Parc de les Olors de Claret
Biolord · La Cuina del Ganxet · Restaurant Casal de Castelltallat · Hotel Bremon
Oficina de Turisme del Miracle · La Farga del Solsonès · Piano Bages
Associació d'Amics de Vergós Guerrejat · Vidres Solsona · Conservatori de Manresa